Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

LOKALHISTORISK FORENING FOR KLEJTRUP SOGN

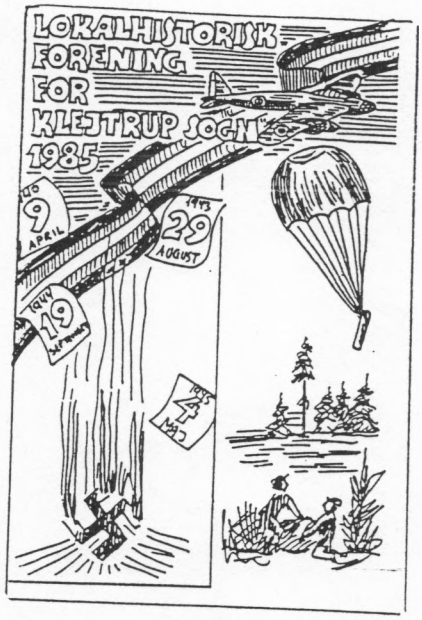

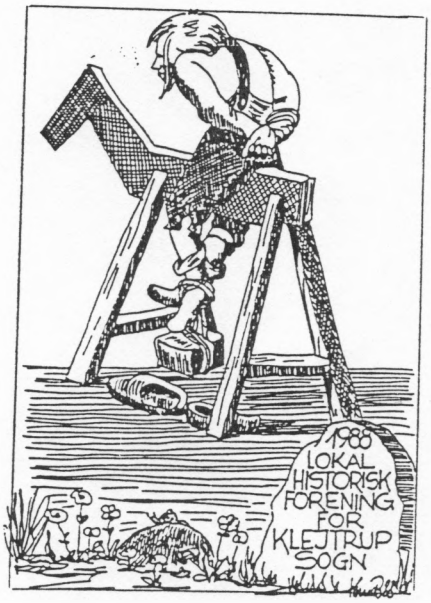

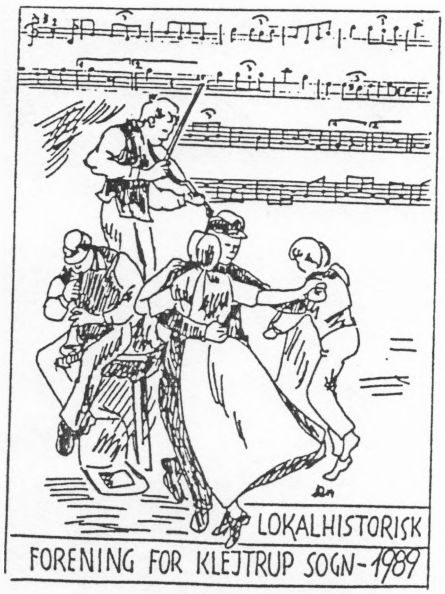

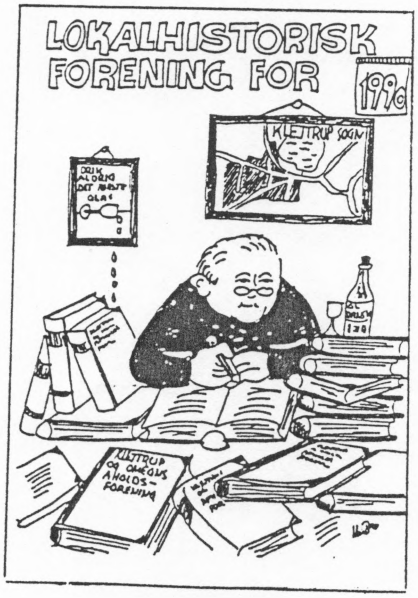

1992

Vi afslutter nu vort 14. foreningsår og bringer her for lo. gang et årshæfte. Alle årene har trioen Knud Bødker, Britta Laursen og Villy Jensen stået for tegning, kopiering og tekst.

For overhovedet at have mulighed for at udsende dette hæfte og samtidig holde vort kontingent på det lave niveau, det har været på gennem alle årene, har det været en forudsætning, at vi har haft et "bagland", som har støttet os økonomisk. Vi har haft det held, at Brittas mand, Claes Laursen, Viborg har bekostet materialeudgifterne. Selvsagt er vi meget taknemmelige for denne store håndsrækning.

Hæftets forside i år har vi prydet med de tidligere forsider i formindsket udgave.

Vi kan godt afsløre, at næste års hæfte som hovedartikel vil få noget om skolevæsenet i sognet gennem de 25o år, som kan fejres næste år. I skrivende stund ved vi ikke, hvilke arrangementer der kan tænkes i denne anledning, men vi arbejder med sagen.

En "sag" der især vil optage os de nærmeste år, er det projekt, som Grethe Vammen og hendes datter Ragna Kolind har kørende. Det drejer sig om GÅRDHISTORIE for hele sognet. Vi håber, at Grethe og Ragna fortsat må møde imødekommenhed, når de henvender sig anledning af dette projekt. Vi er vidende om, at der er andre, der foretager arkivarbejde i Landsarkivet, måske mest med slægtshistorie som udgangspunkt. Grethe og Ragna vil gerne indbyde til et vist samarbejde, hvor man kan drøfte "Hvem forsker Hvad?". Hvis interesse vises, kan møder arrangeres på skolen, hvor man ikke vil holde egentlig kursusvirksomhed, men udveksle erfaringer/stof. Interesserede bedes kontakte Grethe Vammen, tlf. 98 54 61 34.

Vi glæder os over atter i år at kunne byde nye medlemmer velkommen.
De nye medlemmer er:

Sigfred Hermansen, Kirkebakken 9, Klejtrup
Arne Sørensen, Viborgvej 45, Klejtrup
Bodil Würtz, Bakkevænget , Klejtrup
Kr. Mortensen, Søvej 17, Klejtrup
Lene og Torben Braskø, Skårupvej 61, Klejtrup
Solveig Rask, Morbærvej 18, Hobro
Elin Kjeldsen Jensen, Æblerosevej 57, Grenå.

Nogle har været forundret over, at der for nogle medlemmer er angivet begge ægtefællers navne. Det sker, når det ønskes, og kan være et gode for at fastsætte medlemmernes identitet.

Der er ingen forskel kontingentmæssigt. De 25 kr. dækker, uanset om man er enlig eller et ægtepar.

HVAD HAR VI I ARKIVET?

Der skal nok være medlemmer, også i Klejtrup og nærmeste omegn, der ikke er klar over, hvilken enorm mængde af arkivalier af næsten enhver tænkelig art vi har til rådighed og gerne viser frem ved vore åbne fredage (2. og 4. fredag i måneden kl. 18oo - 193o).

Bortset fra den store udklipssamling, som vor første kasserer, afdøde købmand Niels Laustsen, efterlod til os, så har vi jo gennem de sidste 7 år pløjet gamle Hobro aviser igennem. Vi har sådanne fra 19oo til 1971 og er i gang med årgangene fra 1856 til 19oo.

Vor fotosamling er så omfattende, så vi nok er ved at nærme os de omkring looo stk., og her venter vi især at få flere portrætbilleder.

En meget, meget stor samling af foreningsprotokoller er vi meget stolte over at have i vor samling. Det sker, at der dukker protokoller op, som vi næsten troede var gået tabt. En sådan dag er det sjovt at være lokalhistoriker. Det skete bl.a. for nylig, da vi fik alle protokoller, som foreningen KLEJTRUP OG OMEGNS AFHOLDSHJEM har efterladt.

Øvrige protokoller fra nuværende og nedlagte foreninger o. lign. er:

Andelsmejeriet	Hegnssynsprotokol
Idrætsforeningen	Kristelig Lytterforening
Hejring-Fristrup Idrætsforening	Sygekassen
Badmintonklubben	Socialdemokratiet
Røde Kors	Mergelselskabet
Vandværket	Borgerforeningen
Afholdsforeningen	Hejring-Fristrup Transformatorforening
Klejtrup Husmandsforening	Brandinspektionsprotokol
KFUM og K	Fristrup og Omegns Husmandsforening
Niels Ebbesens Trop	Foredragsforeningen
Klejtrup Afholdshjem	Biblioteksforeningen
Brugsforeningen	Foredragsrækken
Hejring-Fristrup Husflidsfore.	Grundlisteudvalget
Hærup Husflidsforening	Hærup Kvægavlsforening

For nogle af foreningerne har vi en komplet samling, for andre mangler vi det meste. Vi regner med, at mange protokoller er borte fra sognet, hvilket nok er sket ved behandling af dødsboer. I værste fald er bøgerne gået op i røg. Vi kunne godt lide at få fingre i noget fra de længst forsvundne foreninger, f.eks. "Foreningen til tilv. af en lægebolig", Ungdomsforeningerne, Den radikale vælgerforening o.m.m. (Lad os i fællesskab jagte det).

Ud over foreningsprotokollerne er vi betroet forretningsbøger fra maler Nielsen og skomager Vilh. Jensen. Senest har de unge mennesker, der har købt afdøde mekaniker Hansens hus, her fundet en stor samling, som de har overladt til os.

NY PRÆST.

Det er sket såvel før som siden, at der er kommet en ny præst til pastoratet, men i 1932 fik man en af slagsen, som man vist godt tør kalde meget markant.

Navnet var Harald Sandbæk, en højskolesøn fra Fyns land.

Jeg havde en samtale med hr. og fru Sandbæk i deres hjem i Skodsborg i foråret 1985. Samtalen er nedskrevet i et hæfte, som findes såvel i vort arkiv som på biblioteket i Klejtrup. Som bekendt er Sandbæk siden afgået ved døden. Han var præst i sognene herovre i tiden 1932-5o, med nogle afbrydelser. Han rejste til Viggerslev ved København og sluttede af som provst ved Holmens provsti.

Ved samtalen fortæller Sandbæk bl.a. om mødet med det første embede, som var i Hersom-Bjerregrav-Klejtrup.

- Ja, det var mit første embede, og det var efter mange forsøg. Jeg fik ikke de søgte stillinger, fordi "Missionen" ikke ville have mig. Jeg var også hård ved dem på mange måder. Jeg sagde sandheden om deres vækkelsesmøder og deslige, og det var ikke velset. Du spørger, om det ikke var rart for præsten at have alle bag sig, men du milde skaber, man kan ikke være venner med alle, så bliver det sådant noget rundt noget. Det vil ikke gavne kirken, og kunne man regne med, at de virkelig stod bag?

Da jeg søgte stillingen, skulle jeg bl.a. tale med biskoppen, og jeg talte med nogle menighedsrådsmedlemmer, bl.a. min senere meget gode ven, lærer Diechmand-Poulsen i Bjerregrav. Jeg egner mig ikke til at forklare, hvilket udmærket menneske, jeg er. Det måtte man prøve at høre sig til. Da det så næsten var sikkert, at de ville have mig, holdt jeg prøveprædiken i Løvel kirke. Diechmand kunne straks høre, at han ville have mig. Det var en blanding af gammeldags grundvigianisme plus tidehverv og Barth, jeg prædikede.

Der var en ting, der gavnede mig - . Verden er fuld af svindel. Biskop Gøtze ville i alle tilfælde ikke have en grundvigianer, helst en Indre Missionsk, men det kunne han ikke få. Han kendte imidlertid min far og vidste, at han var missionsmand og tænkte nok, Sandbæks søn - det kan vel ikke være helt galt. Han sagde til menigheden, at han syntes, at de skulle indstille mig. Det gjorde man så. Dengang var en biskops ord næsten lov.

- Hvilken "bås" befandt den nye præst sig i?

- Jeg var nærmest tidehvervspræst.Det vil sige, der var nogle teologer i Danmark, der var påvirket af Karl Barth i Tyskland, af Aage Müller m.fl. altså en moderne teologi. Jo, jeg vil godt give dig ret i, at det nok var noget af et generationsoprør.

- Vi har bl.a. lige talt lidt om "De gamle Stier" i Roum. De var yderligtgående?

- Jeg synes, de var gale, men de troede på noget, og de sloges for det. Jeg kan lide, når folk har et standpunkt, de vil kæmpe for.

Vi kom som nygifte præstefolk her til pastoratet. Vi blev gift den 28. oktober og fik embedet til november. Så rejste vi på 14 dages bryllupsrejse til Paris. Jo vist blev det opfattet som noget meget rabiat, selv vore gode venner døjede med at tage det. Vi kunne ikke gøre for, at vi begge havde ret velstående forældre. Vi fik også foræret en bil, en sjældenhed på de tider. Jo, vi var meget forkælede.

-Jeg kan huske, at man i Klejtrup sagde: "Præsten har vel nok en køn kone, og som hun kan synge. Nu har jeg allerede set, at udseendet ikke er skadet af "tidens tand", men kan provstinden også synge endnu?

- Fru S: Jo, jeg tror godt, jeg må sige, jeg kan godt synge endnu.

- Provsten: Hun var ualmindelig køn, den kønneste præstekone i miles omkreds.

- Fru S: Det med udseendet havde jeg slet ikke nogen fornemmelse af, at det var noget man talte om. Jeg burde have haft det at vide. Jeg var så usikker,nervøs og bange for ikke at slå til. Folk var så lukkede. Jeg anede ikke, hvad de tænke.

- Provsten: Nej, og du kunne i starten ikke forstå dem, men du blev med tiden accepteret. Vi havde nogle virkeligt gode år derovre.

KLEJTRUP OG OMEGNS JAGTFORENING 6o ÅR.

Jeg var i næsten dobbelt forstand på "åstedet" en mandag aften her i efterårets første måned. Jeg skulle finde stof til at supplere, hvad jeg skrev i et jubilæumsskrift, da foreningen for lo år siden passerede de 5o år. "Åstedet" er foreningens klubhus med tilhørende bane for lerdueskydning. Stedet er beliggende i "det surt sogn", hvor "åerne løber sammen", som var stedets geografiske angivelse for de fiskelystne i tidligere tid. Pågældende aften mødte en halv snes af de 64 medlemmer til ædel kappestrid. Reaktionerne var barsk humor, når ikke sjældent, en skytte måtte affyre begge løb for at få "duen" uskadeliggjort.

Jeg får en snak med foreningens kasserer gennem de sidste 22 år, pedel Poul Erik Tordrup. Det oplyses, at medlemskontingentet i dag på årsbasis er 25o kr.,hvoraf kun en tyver går til lokaladministration, hvorimod "Danmarks Jægerforbund" - nu sammenslutning af de tidligere tre jagtorganisationer, sætter sig på resten. I 5o-års jubilæumsåret var kontingentet llo kr. med en lo-er til Klejtrup. Medlemmerne i 1932 kunne klare det med 1 kr. 9o øre, men måske var det lige så belastende.

Foreningen har for nylig ved en festmiddag med damer afholdt på "Søkroen" fejret, at 6o gode år nu er tilbagelagt. Den 2. august er datoen, man mener er startdatoen. Desværre er man endnu ikke kommet i besiddelse af den første forhandlingsprotokol, men mon ikke overleveringen har husket ret.

Foreningens nuværende formand er Ib Christensen, der for en halv snes år siden afløste Vagn O. Sørensen på tronen.

Som tidligere nævnt forfattede vi et skrift ved 5o-års jubilæet, som vi efter fattig evne gerne gør ved slige lejligheder. Dette hæfte er såvel i vort arkiv som på biblioteket. Fra dette hæfte kan vi repetere, at den første ledelse i foreningen formentligt bl.a. har bestået af skræder C.H.Christensen, snedker Jens Ørrits og købmand Christensen, Troestrup, tidligere Klejtrup.

Det feminine islæt i jagtforeningen har aldrig været markant i denne "mændenes verden". I dag er der dog et kvindeligt medlem, der er "rigtig jæger" For lo år siden kunne jeg i arkivalierne kun finde navnet på én kvinde, nemlig damefrisørinde Johanne Nørgaard, og hun var formentlig kun medlem for at videreføre den tilknytning til foreningen, som hendes alt for tidligt afdøde ægtefælle, slagter Kr. Nørgaard havde.

Jeg har tidligere søgt at finde ud af, hvad det er, der gør folk til jægere. Er det en lyst til at dræbe, så det skal gå ud over sagesløse væsener i naturen? En jæger har udtrykt det således for mig: "Måske er det lidt af et urinstinkt fra jægerfolket, men nok snarere, at vi er nogle, der er glade for at færdes i naturen. Vi nyder at være i kontakt med det, som rører sig derude, f. eks. at studere et myrebo eller andre små væsener. Det er sagen - får man noget på tasken, er det en sidegevinst, men ikke det altafgørende".
Vi andre, der hygger os i kakkelovnskrogen må måske give dem ret, når de hævder,at de ved deres vildtpleje gør en indsats for helheden, som andre ikke rigtig kerer sig om, især de der aldrig kommer i naturen og egentlig slet ikke kender kræfterne, der rører sig i faunaen.

Man kan forestille sig, at jægerkoner - som andre koner - kan ærgre sig, når deres ægtemænd glemmer deres bryllupsdag, ja, sågar måske kan finde på at fejre en sådan sammen med deres anden halvdel, jagtens gudinde, Diana, men vær sikker på, at disse mænd selv i søvne husker de datoer, som gælder for de enkelte dyrearters fredning.

Jeg har for resten fået oplyst, at det er et særdeles godt vildtår i år, men det interesserer vel kun JÆGEREN.

Læge Knud Repholtz.

KØBENHAVNER OM JYDER.

Overskriften bragtes i Hobro Avis den 21. januar 1942, da læge Knud Repholz fyldte 5o år og således i år kunne være fyldt loo år, om han havde levet. Artiklen var taget fra Viborg Stifts Folkeblad, hvis redaktør,Th. Wellejus, havde interviewet doktoren. Det oplyses heri bl.a., at Repholz var lægesøn fra Hellerup. Doktoren er en skattet violinist, som egnen har haft fornøjelsen af at høre "optræde" ved forskellige lejligheder. Doktoren udtrykker også, at det var et stort ønske, der gik i opfyldelse, da han fik sin gerning i et udpræget landmiljø. Der er så meget i jydens karakter og livssyn, som jeg er kommet til at holde af. Det allerstørste for mig som københavner har været at opleve den fantastiske hjælpsomhed folk imellem, det overgår alt, hvad jeg tidligere har oplevet, og ikke mindst i sygdomstilfælde. Jeg må i denne forbindelse nævne den tilforladelighed og sunde måde, jyderne tager deres tilskikkelser på. Man bliver nok først "set an", men når man først er accepteret, så ser man smukke udtryk for deres taknemmelighed. I alvorlige situationer, når kampen er forbi - hvad enten den er vundet eller tabt - er blot et håndtryk eller et stille "TAK DOKTOR" den hjælp, som også lægen kan trænge til, ikke mindst når man har måttet se sin kamp tabt.

Repholz fortæller intervieweren, at ca. en trediedel af nætterne må han rykke ud, men nu om dage, da jeg har bil, er det jo ingen sag.

I et interview i ugebladet FEMINA fortæller doktoren ved sit 35 års jubilæum i 1952 om sit lægevirke i Klejtrup. Han oplyser bl.a. lidt statistik, herunder at han har haft 18 biler i de forløbne år. Det var 4 Ford, 11 Chevrolet, 1 DKW, 1 Citroën og 1 Wauxhall. Det første år kørte han iøvrigt på cykel, men hastede det, blev han ofte transporteret med et par rappe heste som trækkraft. Han oplyste endvidere, at hans patientkreds nu lå inden for en radius af ca. lo km, men at den tidligere havde været på ca. 15 km. Han oplyser, at han har kørt ca. 1 million km på patientbesøg.

Doktor Repholz's store passion har altid været musik, allerede som 13-årig var han med til at starte Hellerup musikforening. Herovre har han dyrket kammermusik, såvel i Hobro som i Viborg. Han var meget sportsinteresseret, dyrkede således i de unge år tennis, gymnastik og skøjteløb, hvilket sidste også er udfoldet på Klejtrup sø. Den sidste lidenskab,han nævner er filatelien. Det er, som han udtrykte det, den mest foragtelige af slagsen, nemlig PRIK-filateli.

Den afholdte huslæge Knud Repholz døde efter nogen svagelighed i 1964, efter at praksis var overdraget til læge Sven Eskildsen. Om få år kan vi fejre loo-året for Klejtrup som lægeby.

KLEJTRUP FOLKEDANSERFORENING.

Da Idrætsforeningen i april 1942 holdt afslutning for deres folkedanseres vinteraktiviteter, besluttede disse at starte en egen forening op.

Ovenstående beslutning førte frem til dannelsen af Klejtrup og Omegns Folkedanserforening den 19. maj 1942. Det var denne begivenhed, der her i foråret førte frem til, at foreningen ved et stort festarrangement fejrede 5o-års dagen. Festen havde bl.a. det indslag, at dansere fra den tyske by Altenholtz deltog. Det er en venskabsforbindelse, der har bestået en del år.

Foreningens første bestyrelse havde lærer J.W. Fogh som formand, kasserer blev gdr. Chr. Dalsgaard. Endvidere bestod bestyrelsen af tømrer Niels Bundgaard, tækkemand S.P.Sørensen og landmand Egon Nielsen. Endvidere de to eneste nulevende, nemlig Søren Jespersen, Bjerregrav og Børge Dalsgaard, Skelhøje. Som det ses ovenfor, var folkedans ikke et ukendt begreb før foreningens start, faktisk kender vi underretninger af sådan dans tilbage i 19o8.

Den stiftende generalforsamlings love har vel i hovedsagen været det værktøj, man har arbejdet efter i alle årene, dog har kontingentstørrelsen naturligvis måttet justeres, og ret hurtigt fandt man, at bestyrelsen med et antal på 7 nok kunne klares med blot 5 medlemmer. Interessant er det iøvrigt at konstatere, at man skulle helt frem til 1974, før man turde betro et bestyrelsesmandat til en kvinde. Det blev Gudrun Rasmussen, Hærup, og hun blev sågar formand. Et brud på traditionerne kan man kalde det. For blot et par år siden havde man den omvendte situation, hvor kun et medlem af bestyrelsen ikke tilhørte spindesiden.

Foreningens første danseleder var Niels Bundgaard, der indimellem blev assisteret af Ingrid Dalsgaard (Mikkelsen) Hærup. Niels Søndergaard, Hvornum var den faste "musikant". I dag er det Inga Jespersen, der leder dansen, og det musikalske sørger Karl Olsen og Vagn Jespersen for.

Allerede i 1944-45 havde man det første af flere stop i aktiviteterne. Det var begrundet i, at kassereren, Chr. Dalsgaard måtte vandre i tysk fangenskab i Frøslevlejren, medens hans søn Børge Dalsgaard måtte "gå under jorden". Det var forårsaget af tyskernes razzia den 26. september 1944. Man havde i en længere periode afbrydelse i udfoldelserne, da der på grund af manglende tilslutning var stop i perioden 1953-64. Mon ikke det var den energiske, nu afdøde hotelejer N.P.Rasmussen, der satte skub i foretagendet igen? Man fik gang i syning af egnsdragter, således at der gennem årene er syet 4o af disse.

Som mange andre foreninger har folkedanserforeningen haft såvel opgangssom nedgangsture, men man føler, at man nu er i smult vande. Den nuværende bestyrelse består af Vermund Jensen, formand, Line Thygesen, kasserer og endvidere af Edith Nielsen, Laurids Z. Jensen og Ove Barslund.

Det stod i avisen

For 125 år siden (1867).

Det meddeles, at den i sidste års november måned omtalte Niels Nielsen (kaldet Niels Væver) fra Fristrup, der efter at have været til marked i Hobro, hvor han solgte en hest, sporløst var forsvundet, nu ifl. "Aalborg-posten" er identisk med den i dette forår i Aalborg Nyhavn fundne druknede person, med murstenskraven om halsen. Han var jordet under navnet Jens Yde.

For loo år siden (1892).

Søndag den 4. september skete i Hvornum det sørgelige, at gårdejer Jens Thøger blev ihjelslået af en hest. Den gamle ville flytte et føl fra den ene bås til den anden, da hesten slog bagud og ramte ham i tindingen med en sådan kraft, at hovedet knustes.
(Den forulykkede var bedstefar til den langt senere boende Jens Thøger på Skårupvej i Klejtrup).

For 75 år siden (1917).

Efter sognerådsvalget i Hersom-Bjerregrav-Klejtrup kommune er sammensætningen denne: Karl Bertelsen, Fristrup, Chr. Bundgård, Stubbegård, Sofus Bundgaard, Klejtrup, Chr. Christensen, Hærup, Chr. Dalsgaard, Bjerregrav, Anton Hansen, Hvolris, Peder Hermansen, Klejtrup, Jens Jensen jun., Ørris og Villads Kristiansen, Fristrup.

Voldfest.

Der var samlet omkring 2ooo mennesker, da møller Hermansen bød velkommen. På grund af ministerkrisen havde indenrigsministeren sendt afbud. I hans sted talte folketingsmand,læge Hegelund-Lange, Klejtrup, der i sin tale glædede sig over, at kløften mellem de to venstre-partier ikke var større, end at en taler fra det ene parti kunne træde i stedet for en fra det andet. (Regeringskrisen bestod i kongens nægtelse af at modtage regeringens demissionsbegæring).

Juli. Ved tvangsauktion den 28.over Hvornum Teglværk blev højeste bud 35.ooo kr. En prioritetshaver begærede 2. auktion afholdt.
Den 27. august meddeles i tilslutning hertil: Hvornum Teglværk atter solgt. Gårdejer Kr. Sørensen, Hejring, der forleden overtog teglværket ved en tvangsauktion har solgt værket til Chr. A. Andersen, Fousing, for 42.ooo kr.

I maj sker en "beklagelig ulykke", idet gårdejer Laurits Bach fik sin højre arm lemlæstet i sin vindmotor. Doktor Hegelund-Lange var ikke hjemme, så der måtte sendes bud til Hobro efter en læge.

For 75 år siden (1917).

Afholdsvært Chr. Dalsgaard har solgt Klejtrup Afholdshjem til Marius Jensen, Hærup, for 18.5oo kr. Jorden medfølger ikke. Overtagelsen sker 1o/8. Derefter har Dalsgaard købt Peter Hansens ejendom i Klejtrup(Hytten) for 3loo kr.

A. Therkildsen, Klejtrup og Søren Mørup, Roum, har købt Chr. Faurskovs ejendom i Hæreup for 2o.5oo kr. Besætning og avl medfølger.

Skoleforholdene i Klejtrup har på grund af det voksende børneantal udviklet sig til, at det bliver nødvendigt at foretage en udvidelse af skolevæsenet. På et møde for beboerne orienterede sognerådsformand S. Bundgaard om forholdene og antydede to muligheder. Den ene plan gik ud på at bygge tre forskoler, nemlig i Klejtrup, Hersom og Bjerregrav. Den anden plan gik på at bygge to hovedskoler med enelærere. Den ene skole skulle ligge mellem Klejtrup og Troestrup, hvor den skulle optage børn fra Hærup og Troestrup. Den anden skulle ligge på Bjerregrav hede. En afstemning blandt Hærup-folkene om deres ønske viste næsten ligelighed.

For 5o år siden (1942).

Den 25. februar omtales lærer Fogh's 25 års jubilæum som lærer i Klejtrup. Festen, der var arrangeret for jubilaren med familie, blev ledet af snedker S. Bundgaard.

Konsortiet, der ejer Klejtrup Mølle, har solgt denne til Alfred Frederiksen, Hærup, for 13.ooo kr. Frederiksen har samtidig solgt sin ejendom i Hærup til gdr. Fjeldsted, Hersom, for 3o.ooo kr. med avl og besætning.
Landmand Peder Olsen, Låstrup, har købt gårdejer Esper Nielsens ejendom i Hærup for 65.ooo kr. Ejendommen er på 38 td.l.

Ved generalforsamlingen i Klejtrup Andelskasse opgives en omsætning på 7 mill. kr. Reservefonden er 45.ooo kr.

Igen drøfter man spørgsmålet "Skal der bygges skole?". Det drejer sig om nye i såvel Klejtrup som i Hejring. Overslaget til en ny i Klejtrup er på 121.55o kr., hvoraf statstilskudet er 66.ooo kr. Skolen i Hejring vil koste 88.78o kr., og her yder staten 54.ooo kr. 53 stemmer for og 51 imod.
(Som bekendt gik der mange år, før spørgsmålet blev løst.)

Under en fodboldkamp i Randers den 26. april var gartner Niels Frandsen så uheldig at brække det venstre ben.

For 5o år siden (1942).

Klejtrup Maskinsnedkeri brændt

Saavel Værkstedet som Beboelsesbygningen gik op i Luer.
To andre Bygninger truet.

Natten mellem den 31. januar og 1. februar 1942 udbrændte Th. Hermandsens møbelfabrik totalt. Aviserne bragte stor omtale af sagen. Værkstedet bestod af en bygning i en etage langs Sandstræde. På grund af meget store snemængder var det meget vanskeligt for brandvæsenet i Hobro og Falck i Ålestrup at nå frem. Politiet afstod fra at forcere snemængderne. Næsten al bohave og møbler i udstillingen blev reddet ud, da der var en masse hjælpere, der kom fra et arrangement på Afholdshotellet, hvor skuespilleren Osvald Helmuth netop havde optrådt. Virksomheden beskæftigede 5-6 mand. Ved en samtale, vi for nylig havde med Th. Hermandsen, fremhæver han den vældige støtte, han og hans familie fik fra alle sider, både med hensyn til at få lejlighed stillet til rådighed, og at det under interimistiske forhold lykkedes at komme i gang med en produktion i Klejtrup Mølle. Brandskaden var ifl. avisen 3o.ooo kr.
Det er uden sammenligning den største brand i Klejtrup by nogensinde.

For 4o år siden (1952).

Gdr. Ejner Møller har solgt sin gård i Hejring til Peter Vammen, Hejring for 8o.ooo kr.

Dagmar Nielsen har solgt sin ejendom i Klejtrup kær på 16 td.l. og god besætning til Anders Poulsen, Snæbum, for 27.5oo kr.

Lørdag den 16. august fejrede Klejtrup Brugsforening ved en fest på hotellet deres 5o års jubilæum. Der var mødt ca. 4oo mennesker. Uddeler H. Christensen kunne samtidig markere, at han havde været ved Brugsen 3o år. Der har i de forløbne år kun været fem formænd, nemlig læge Hegelund-Lange, gdr. Poul Hedemand, gdr. Esper Nielsen, gdr.Kr. Sørensen og den nuværende gdr. Chr. Bagger, Fristrup. Man oplæste såvel foreningens første som det seneste regnskab. I det første vistes en omsætning på 14.783 kr. I dag er der en omsætning på 1.335.978 kr.
Af talerne kan nævnes: Formanden, fhv. mejeribestyrer Holm, Århus, snedker Pedersen, mejeribestyrer Christensen, Kr. Sørensen, Hejring, karetmager Thoft og uddeler H. Christensen.

For 25 år siden (1967).

I januar godkendtes i sognerådet en udstykningsplan omfattende de arealer, kommunen har købt af Jens Chr. Sørensen. Der bliver 91 byggegrunde på 8oo m^2.

For 25 år siden (1967).

Rensningsanlægget er færdigt. Det har kostet 193.7oo kr. Lodsejerne skal hver udrede 4-5oo kr. Mejeriet skal betale 58.ooo kr. og slagtehuset 3ooo kr.

Gartner Niels Frandsen er pr. 1. juli ansat som ringer og graver. Grundlønnen er lo.ooo kr. Han afløser F. Skammelsen.

Dyrlæge Kaj Rasmussen har solgt sin praksis til dyrlægeassistent Jens Hovgaard Pedersen, Øster Hornum for 215.ooo kr.

Planerne om dannelse af et mejeriselskab omfattende 12-14 mejerier på Hobroegnen blev drøftet på et møde, ledet af formanden for mejeriet i Klejtrup, Gunnar Rasmussen, Hærup.

Den 19-årige Jørgen Hermansen, Klejtrup, er ved et motorcykelløb i Hjørring blevet danmarksmester i juniorklassen.

Klejtrup mejeri er fra november gået over til at afhente al mælk i tankvogne. Det blev på generalforsamlingen oplyst af mejeribestyrer Christensen, at der i den forløbne periode er indvejet 8,1 mill. kg. mælk. Regnskabets balance var 3.4o2.ooo kr. Der var på mødet ingen stemning for tilslutning til det tidligere drøftede mejeriselskab.

NY SPAREKASSEFILIAL I KLEJTRUP.

Det ser ud til, at Klejtrup vil blive særdeles godt betjent med "pengeforretninger" skrev man for 25 år siden. Denne konstatering var begrundet i, at Hobro Bank netop have købt en byggegrund med henblik på at bygge en filial i Klejtrup. Nu har også Spare- og lånekassen i Hobro meldt sig på banen, idet man fredag den 8. december etablerede sig i brevsamler N.P.Rasmussens ejendom på pladsen over for kroen. En plads man langt tilbage i folkemunde kaldte FREDERIKSPLADS efter musiker og fotograf Marinus Frederiksen, som boede i den ejendom, som Poul Mortensen ejer, og hvorfra pladsen i trediverne blev frasolgt til Andelsmejeriet. Før sparekassefilialens åbning udtalte sparekassedirektør H.P.Andersen, Hobro, at det var en gammel plan, man nu bragte til udførelse, idet man havde mange kunder i Klejtrup og omegn. Det oplystes ligeledes,at da Sparekassen i Hobro startede i 1851, var en af de første indskydere fra Klejtrup. Ved filialens åbning har man annonceret, at man foreløbig har åbent mandag og fredag eftermiddag, samt at betjeningen vil blive udført af assistent Karl Ove Kristensen.

KOMMUNESTYRE i 15o ÅR.

Den 1. januar i år var det 15o år siden, man efter vedtagelse af en landkommunallov fik en slags kommunalt selvstyre i Danmark. Særlig demokratisk var ordningen ikke. Det var SOGNEFORSTANDERSKABERNE, man fik dannet, og deres omfang var for det meste, som hos os, sammenfaldende med pastoratets grænse. Resultatet var sogneforstanderskabet for Hersom-Bjerregrav-Klejtrup.

De problemområder, man fik at arbejde med, var få, men især omkring fattig- og skolevæsenet. Der var fra starten 1o2o landkommuner i Danmark, hvoraf kun 63 omfattede 3 sogne, som hos os.

Vi har ikke haft mulighed for at se, hvad man evt. har i kommunearkivet i Møldrup fra tiden, hvor sogneforstanderskabet virkede. Benævnelsen af medlemmerne var SOGNEFORSTANDERE, tilsvarende som vi senere talte om SOGNERÅDSMEDLEMMER. Sognepræsten havde en væsentlig rolle for så vidt angik kommunens fattig- og skolevæsen, men det er en forkert antagelse, at han altid var formand for forstanderskabet. En statistik fra Aalborg amt siger, at ud af 6o kommuner deroppe, var sognepræsten formand i ca. 2o af disse.

Hersom-Bjerregrav-Klejtrup bestod som samlet kommune i 78 år, indtil en kommuneafstemning fastsatte, at Klejtrup skulle være en selvstændig kommune fra 1. april 192o. Første formand her var Sofus Bundgaard, ligesom han iøvrigt var formand for den "storkommune", man forlod.

Sogneforstanderskaberne udmærkede sig ikke ved at have demokratiske valgforhold, idet det var fastsat, at kun bønder med over 1. td. hartkorn var valgberettigede og valgbare. Igen med statistikken fra Aalborg Amt som kilde var det således deroppe, at kun ca. 7 1/2 % af landbefolkningen lå over denne grænse, formentlig har det ikke været ret meget anderledes hos os.

Sogneforstanderskaberne eksisterede til de ved en ny landkommunalreform blev omdøbt til SOGNERÅD i 1867.

Den allerseneste kommunalreform har så bevirket, at vi igen er kommet ind i en storkommune pr. 1. arpil 197o. Den nuværende Møldrup kommune er jo en sammensmeltning af 5 tidligere kommuner.

Jeg vil anbefale evt. særligt interesserede i emnet at læse en ny bog (1991). Den hedder FOLKESTYRE I BY OG PÅ LAND - DANSKE KOMMUNER GENNEM 15o ÅR.

(Mon ikke bibliotekaren kan skaffe den hjem?)